EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 07 16
COM(2021) 388 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

TARYBOS SPRENDIMO pasiūlymo

dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Konvencijos dėl užsienio teismų sprendimo civilinėse arba komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo

{SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final} - {SWD(2021) 193 final}

KONVENCIJA DĖL UŽSIENIO TEISMŲ SPRENDIMŲ CIVILINĖSE ARBA KOMERCINĖSE BYLOSE PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO

Šios Konvencijos Susitariančiosios Šalys,

norėdamos teisminio bendradarbiavimo priemonėmis visiems suteikti veiksmingą galimybę kreiptis į teismą ir sudaryti palankesnes sąlygas taisyklėmis grindžiamai daugiašalei prekybai ir investicijoms bei judumui,

manydamos, kad tokį bendradarbiavimą galima sustiprinti nustačius vienodas pagrindines užsienio teismų sprendimų civilinėse ar komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo taisykles, kurios palengvintų veiksmingą tokių teismo sprendimų pripažinimą ir vykdymą,

įsitikinusios, kad tokiam tvirtesniam teisminiam bendradarbiavimui visų pirma reikia tarptautinės teisinės sistemos, kuri užtikrintų didesnį nuspėjamumą ir tikrumą, susijusį su užsienio teismų sprendimų judėjimu pasauliniu mastu, ir papildytų 2005 m. birželio 30 d. Konvenciją dėl susitarimų dėl teismingumo,

nusprendė šiuo tikslu sudaryti šią Konvenciją ir susitarė dėl šių nuostatų:

I SKYRIUS. TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis
Taikymo sritis

1. Ši Konvencija taikoma teismo sprendimų civilinėse ar komercinėse bylose pripažinimui ir vykdymui. Visų pirma ji netaikoma mokesčių, muitų ir administracinėms byloms.

2. Ši Konvencija taikoma vienos Susitariančiosios Valstybės teismo priimto sprendimo pripažinimui ir vykdymui kitoje Susitariančiojoje Valstybėje.

2 straipsnis
Taikymo srities išimtys

1. Ši Konvencija netaikoma šiems santykiams:

a) dėl fizinių asmenų statuso bei teisnumo ir veiksnumo;

b) išlaikymo prievolėms;

c) kitiems šeimos teisės santykiams, įskaitant sutuoktinių turto teisinį režimą ir kitas teises arba pareigas, kylančias iš santuokos arba analogiškų santykių;

d) dėl testamentų ir paveldėjimo;

e) dėl finansų įstaigų nemokumo, kompromisinio susitarimo su kreditoriais, pertvarkymo ir panašių klausimų;

f) dėl keleivių ir prekių vežimo;

g) dėl tarpvalstybinės jūrų taršos, jūrų taršos nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose, jūrų taršos iš laivų, atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus ribojimo ir bendrosios avarijos;

h) dėl atsakomybės už branduolinę žalą;

i) dėl juridinių asmenų arba fizinių ir juridinių asmenų asociacijų teisėtumo, pripažinimo neteisėtai įsteigtais arba likvidavimo ir jų organų priimtų sprendimų galiojimo;

j) dėl įrašų viešuosiuose registruose teisėtumo;

k) dėl šmeižto;

l) dėl privatumo;

m) dėl intelektinės nuosavybės;

n) dėl ginkluotųjų pajėgų veiksmų, įskaitant jų narių veiksmus vykdant oficialias pareigas;

o) dėl teisėsaugos veiksmų, įskaitant teisėsaugos darbuotojų veiksmus vykdant oficialias pareigas;

p) dėl antimonopolinių (konkurencijos) klausimų, išskyrus atvejus, kai teismo sprendimas priimtas dėl elgesio, kuris yra esamų ar potencialių konkurentų antikonkurencinis susitarimas arba suderinti veiksmai siekiant nustatyti kainas, sudaryti neteisėtus susitarimus viešuosiuose pirkimuose, nustatyti produkcijos apribojimus ar kvotas arba pasidalyti rinkas paskirstant klientus, tiekėjus, teritorijas ar prekybos linijas, ir kai toks elgesys ir jo poveikis įvyko kilmės valstybėje;

q) dėl valstybės skolos restruktūrizavimo taikant vienašales valstybės priemones.

2. Nelaikoma, kad teismo sprendimas nepatenka į šios konvencijos taikymo sritį, jei klausimas, kuriam ši Konvencija netaikoma, nėra bylos, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, dalykas, o buvo joje iškeltas tik kaip prejudicinis klausimas. Visų pirma, vien tai, kad ginantis kilo toks klausimas, nereiškia, kad ši Konvencija netaikoma teismo sprendimui, jeigu tas klausimas nebuvo bylos dalykas.

3. Ši Konvencija netaikoma arbitražui ir su juo susijusiems procesams.

4. Vien tai, kad valstybė, įskaitant vyriausybę, valdžios įstaigas arba kitus valstybės vardu veikiančius asmenis, yra bylos šalis, nereiškia, kad teismo sprendimui ši Konvencija netaikoma.

5. Šios Konvencijos nuostatos nedaro poveikio valstybių arba tarptautinių organizacijų privilegijoms ir imunitetams, taikomiems jų ir jų nuosavybės atžvilgiu.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šioje Konvencijoje:

a) „atsakovas“ – asmuo, kurio atžvilgiu kilmės valstybėje buvo pareikštas ieškinys arba priešieškinis;

b) „teismo sprendimas“ – teismo priimtas sprendimas dėl bylos esmės, nepaisant to, kaip jis vadinamas, įskaitant dekretą arba įsakymą, ir teismo (įskaitant teismo pareigūną) nurodymas dėl bylinėjimosi išlaidų nustatymo, jeigu nurodymas susijęs su sprendimu dėl bylos esmės, kurį pagal šią Konvenciją galima pripažinti arba vykdyti. Laikinoji apsaugos priemonė nėra teismo sprendimas.

2. Subjekto arba asmens, išskyrus fizinį asmenį, buveinė yra valstybėje:

a) kurioje yra jo buveinės vieta, nurodyta steigimo dokumentuose;

b) pagal kurios teisę jis buvo įsteigtas ar suformuotas;

c) kurioje yra jo centrinė administracija arba

d) kurioje yra pagrindinė jo verslo vieta.

II SKYRIUS. PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

4 straipsnis
Bendrosios nuostatos

1. Susitariančiosios Valstybės (kilmės valstybės) teismo priimtas teismo sprendimas pripažįstamas ir vykdomas kitoje Susitariančiojoje Valstybėje (prašomojoje valstybėje) pagal šio skyriaus nuostatas. Atsisakyti pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą galima tik šioje konvencijoje konkrečiai nurodytais pagrindais.

2. Prašomojoje valstybėje teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės. Gali būti atsižvelgiama tik į tai, kas būtina šiai Konvencijai taikyti.

3. Teismo sprendimas pripažįstamas tik jei jis galioja kilmės valstybėje, ir vykdomas tik, jei jis yra vykdytinas kilmės valstybėje.

4. Pripažinimas arba vykdymas gali būti atidėtas arba gali būti atsisakyta tai daryti, jeigu kilmės valstybėje kreiptasi dėl 3 dalyje nurodytos teismo sprendimo peržiūros arba jeigu nepasibaigė terminas, per kurį galima kreiptis dėl įprastos peržiūros. Atsisakymas neužkerta kelio vėliau pateikti prašymą pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą.

5 straipsnis
Pripažinimo ir vykdymo pagrindas

1. Teismo sprendimas gali būti pripažintas ir vykdomas, jei tenkinamas vienas iš šių reikalavimų:

a) asmens, kurio atžvilgiu prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, įprastinė gyvenamoji vieta buvo kilmės valstybėje tuo metu, kai tas asmuo tapo proceso šalimi kilmės valstybės teisme;

b) fizinio asmens, kurio atžvilgiu prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, pagrindinė verslo vieta buvo kilmės valstybėje tuo metu, kai tas asmuo tapo proceso šalimi kilmės valstybės teisme, o reikalavimas, kuriuo grindžiamas teismo sprendimas, atsirado dėl tos įmonės veiklos;

c) asmuo, kurio atžvilgiu prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, yra asmuo, kuris pareiškė ieškinį, (bet ne priešieškinį), kuriuo grindžiamas teismo sprendimas;

d) atsakovas kilmės valstybėje turėjo filialą, atstovybę ar kitą įstaigą, neturinčią atskiro juridinio asmens statuso, tuo metu, kai šis asmuo kilmės valstybės teisme tapo bylos šalimi, o ieškinys, kuriuo grindžiamas teismo sprendimas, pareikštas dėl to filialo, agentūros ar padalinio veiklos;

e) vykstant procesui, kuriame buvo priimtas teismo sprendimas, atsakovas aiškiai pritarė kilmės valstybės teismo jurisdikcijai;

f) atsakovas kilmės valstybės teisme pateikė argumentus dėl bylos esmės, per kilmės valstybės teisėje nustatytą terminą neužginčydamas jurisdikcijos, išskyrus atvejus, kai akivaizdu, kad prieštaravimas dėl jurisdikcijos ar jurisdikcijos vykdymo pagal tos valstybės teisę nebūtų buvęs patenkintas;

g) teismo sprendimu nuspręsta dėl sutartinės prievolės, ir jį priėmė valstybės, kurioje ta prievolė buvo arba turėjo būti įvykdyta, teismas, remdamasis

i) šalių susitarimu arba

ii) sutarčiai taikytina teise, jei nėra sutartos įvykdymo vietos,

išskyrus atvejus, kai atsakovo veikla, susijusi su sandoriu, akivaizdžiai neturi tikslingo ir esminio ryšio su ta valstybe;

h) teismo sprendimu nuspręsta dėl nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos (nuomojimo), ir jį priėmė valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismas;

i) teismo sprendimu atsakovo nenaudai nuspręsta dėl sutartinės prievolės, užtikrintos daiktine teise į kilmės valstybėje esantį nekilnojamąjį turtą, jeigu sutartinis reikalavimas buvo pareikštas tam pačiam atsakovui dėl daiktinės teisės, jeigu ieškinyje tam atsakovui buvo pareikštas ir sutartinis reikalavimas dėl daiktinės teisės;

j) teismo sprendimu nuspręsta dėl nesutartinės prievolės, atsiradusios dėl mirties, fizinio sužalojimo, materialiojo turto sugadinimo ar praradimo, jeigu tokią žalą tiesiogiai sukėlęs veiksmas ar neveikimas įvyko kilmės valstybėje, neatsižvelgiant į tai, kur ta žala patirta;

k) teismo sprendimas susijęs su savanoriškai sukurto ir raštu patvirtinto patikos fondo galiojimu, struktūra, poveikiu, administravimu ar pakeitimu ir

i) bylos iškėlimo metu patikos priemonėje kilmės valstybė buvo nurodyta kaip valstybė, kurios teismuose turi būti nagrinėjami ginčai dėl tokių klausimų arba

ii) bylos iškėlimo metu patikos priemonėje kilmės valstybė buvo aiškiai arba numanomai nurodyta kaip valstybė, kurioje yra pagrindinė patikos fondo administravimo vieta.

Ši pastraipa taikoma tik teismo sprendimams dėl asmenų, kurie yra arba buvo susiję patikos santykiais, patikos vidaus aspektų;

l) teismo sprendimu nuspręsta dėl priešieškinio –

i) tiek, kiek juo priešieškinis buvo patenkintas, su sąlyga, kad priešieškinis pareikštas dėl to paties sandorio ar įvykio, kaip ir ieškinys arba

ii) tiek, kiek juo priešieškinio pareiškėjo reikalavimai nebuvo patenkinti, išskyrus atvejus, kai pagal kilmės valstybės teisę priešieškinį reikalaujama pateikti tam, kad būtų išvengta draudimo dalyvauti procese;

m) teismo sprendimą priėmė teismas, pasirinktas susitarime, kuris sudarytas ar patvirtintas raštu arba bet kokiomis kitomis ryšio priemonėmis, dėl kurių informacija tampa prieinama, kad ją būtų galima vėliau pateikti, ir kuris nėra susitarimas dėl išimtinio teismingumo.

Šioje pastraipoje „susitarimas dėl išimtinio teismingumo“ – dviejų arba daugiau šalių susitarimas, kuriame tam, kad būtų sprendžiami ginčai, iškilę ar galintys iškilti dėl tam tikro teisinio santykio, nurodomi vienos iš Valstybių teismai arba vienas ar daugiau vienos iš Valstybių konkrečių teismų, atmetant visų kitų teismų jurisdikciją.

2. Jeigu pripažinimo arba vykdymo siekiama fizinio asmens, kuris visų pirma veikia asmeniniais, šeimos ar namų ūkio tikslais (vartotojo) atžvilgiu bylose, susijusiose su vartojimo sutartimi, arba darbuotojo atžvilgiu bylose, susijusiose su darbuotojo darbo sutartimi –

a) 1 dalies e punktas taikomas tik tuo atveju, jei sutikimas buvo pateiktas teismui žodžiu arba raštu/jei teismui žodžiu arba raštu buvo pateiktas sutikimas;

b) 1 dalies f, g ir m punktai netaikomi.

3. 1 dalis netaikoma sprendimui, kuriame buvo nuspręsta dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto ilgalaikės nuomos (nuomojimo) arba dėl nekilnojamojo turto registravimo. Toks teismo sprendimas gali būti pripažintas ir vykdomas tik tuo atveju, jei jį priėmė valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismas.

6 straipsnis
Išskirtinis pripažinimo ir vykdymo pagrindas

Nepaisant 5 straipsnio, teismo sprendimas, kuriame buvo nuspręsta dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą, pripažįstamas ir vykdomas tik tuo atveju, jei turtas yra kilmės valstybėje.

7 straipsnis
Atsisakymas pripažinti ir vykdyti

1. Teismo sprendimą galima atsisakyti pripažinti arba vykdyti, jeigu:

a) apie procesą pradedantį arba lygiavertį dokumentą, įskaitant pareiškimą, kuriame nurodyti esminiai ieškinio elementai:

i) atsakovui nebuvo pranešta laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų pasirengti gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas kreipėsi į teismą ir išdėstė savo poziciją neginčydamas kilmės teismo pranešimo – jei kilmės valstybės teisė leidžia ginčyti pranešimą arba

ii) atsakovui prašomojoje valstybėje buvo pranešta tokiu būdu, kuris nesuderinamas su prašomojoje valstybėje taikomais pagrindiniais dokumentų įteikimo principais;

b) teismo sprendimas buvo pasiektas apgaulės būdu;

c) pripažinimas arba vykdymas akivaizdžiai prieštarautų prašomosios valstybės viešajai tvarkai, įskaitant situacijas, kai specifinis procesas, kuriame priimtas teismo sprendimas, nesuderinamas su tos valstybės pagrindiniais teisingo proceso principais, ir situacijas, susijusias su tos valstybės saugumo ar suvereniteto pažeidimais;

d) procesas kilmės valstybės teisme neatitiko susitarimo arba teismo pasirinkimo patikos priemonėje, pagal kurį atitinkamas ginčas turi būti sprendžiamas kitos valstybės nei kilmės valstybė teisme;

e) teismo sprendimas yra nesuderinamas su teismo sprendimu, priimtu prašomojoje valstybėje išnagrinėjus tų pačių šalių ginčą arba

f) teismo sprendimas yra nesuderinamas su anksčiau kitoje valstybėje priimtu teismo sprendimu byloje tarp tų pačių šalių tuo pačiu klausimu, jeigu ankstesnis teismo sprendimas atitinka sąlygas, reikalingas jam pripažinti prašomojoje valstybėje.

2. Pripažinimas arba vykdymas gali būti atidėtas arba gali būti atsisakyta jį vykdyti, jeigu prašomosios valstybės teisme vyksta procesas tarp tų pačių šalių tuo pačiu klausimu, kai:

a) į prašomosios valstybės teismą kreiptasi kilmės valstybės teisme taip pat

b) ginčas yra glaudžiai susijęs su prašomąja valstybe.

Atsisakymas remiantis šia dalimi neužkerta kelio vėl pateikti prašymą pripažinti arba vykdyti teismo sprendimą.

8 straipsnis
Prejudiciniai klausimai

1. Sprendimas dėl prejudicinio klausimo pagal šią Konvenciją nepripažįstamas ir nevykdomas, jeigu sprendimas yra susijęs su klausimu, kuriam ši Konvencija netaikoma, arba 6 straipsnyje nurodytu klausimu, dėl kurio sprendimą priėmė kitos valstybės nei tame straipsnyje nurodyta valstybė teismas.

2. Teismo sprendimą gali būti atsisakyta pripažinti arba vykdyti, jeigu ir tiek, kiek teismo sprendimas buvo grindžiamas sprendimu byloje, kuriai ši Konvencija netaikoma, arba 6 straipsnyje nurodytu klausimu, dėl kurio sprendimą priėmė kitos valstybės nei tame straipsnyje nurodyta valstybė teismas.

9 straipsnis
Atskyrimas

Atskiros teismo sprendimo dalies pripažinimas arba vykdymas yra nustatomas, kai tos dalies pripažinimo arba vykdymo prašoma, arba pagal šią konvenciją galima pripažinti arba įvykdyti tik dalį teismo sprendimo.

10 straipsnis
Nuostoliai

1. Teismo sprendimą galima atsisakyti pripažinti arba vykdyti, jeigu juo priteisiama atlyginti nuostolius, įskaitant atgrasomuosius arba baudinius nuostolius, kuriais šaliai nėra kompensuojami faktiškai patirti nuostoliai arba žala, ir tik tokia apimtimi.

2. Teismas, į kurį kreipiamasi, turi atsižvelgti į tai, ar kilmės teismo priteisti nuostoliai yra skirti bylinėjimosi išlaidoms padengti, ir kokia apimtimi.

11 straipsnis
Teisminiai susitarimai (*transactions judiciaires*)

Teisminiai susitarimai (*transactions judiciaires*), kuriuos patvirtina susitarime dėl išimtinio teismingumo nurodytas Susitariančiosios Valstybės teismas, arba kurie sudaryti tame teisme bylos proceso metu, ir kurie vykdytini tokiu pat būdu, kaip teismo sprendimas kilmės valstybėje, pagal šią Konvenciją vykdomi tomis pačiomis sąlygomis, kaip teismo sprendimas.

12 straipsnis
Pateiktini dokumentai

1. Siekianti pripažinimo arba besikreipianti dėl vykdymo šalis pateikia:

a) patvirtintą viso teismo sprendimo kopiją;

b) jeigu teismo sprendimas buvo priimtas procese nedalyvaujant atsakovui, originalą arba patvirtintą kopiją dokumento, įrodančio, kad nedalyvaujanti šalis buvo informuota apie procesą pradedantį arba lygiavertį dokumentą;

c) visus dokumentus, reikalingus norint nustatyti, kad teismo sprendimas kilmės valstybėje galioja arba, reikiamais atvejais, kad joje yra vykdytinas;

d) 11 straipsnyje nurodytu atveju – kilmės valstybės teismo (įskaitant teismo pareigūno) išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad teismo susitarimas arba jo dalis yra vykdytina tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir teismo sprendimas kilmės valstybėje.

2. Jeigu teismas, į kurį buvo kreiptasi, iš teismo sprendimo turinio negali patikrinti, ar buvo laikomasi šio skyriaus sąlygų, tai tas teismas gali prašyti pateikti visus būtinus dokumentus.

3. Prie prašymo pripažinti arba vykdyti galima pridėti kilmės valstybės teismo (įskaitant teismo pareigūno) išduotą su teismo sprendimu susijusį dokumentą pagal Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos rekomenduojamą ir paskelbtą formą.

4. Jeigu šiame straipsnyje nurodyti dokumentai yra parengti ne oficialia valstybės, į kurią kreipiamasi, kalba, tai prie jų turi būti pridedami patvirtinti vertimai į oficialią kalbą, išskyrus atvejus, kai prašomosios valstybės įstatymuose nustatyta kitaip.

13 straipsnis
Procedūra

1. Pripažinimo, paskelbimo vykdytinu arba registravimo vykdymo ir teismo sprendimo vykdymo procedūrą reglamentuoja prašomosios valstybės teisė, išskyrus atvejus, kai šioje konvencijoje nustatyta kitaip. Prašomosios valstybės teismas turi veikti skubiai.

2. Prašomosios valstybės teismas negali atsisakyti pripažinti ar vykdyti teismo sprendimo pagal šią Konvenciją remdamasis tuo, kad sprendimo pripažinimo arba vykdymo turėtų būti siekiama kitoje valstybėje.

14 straipsnis
Proceso išlaidos

1. Jeigu asmuo vienoje Susitariančioje Valstybėje kreipiasi dėl teismo sprendimo vykdymo kitoje Susitariančioje Valstybėje narėje, iš jo neturi būti reikalaujama jokio bet kurios rūšies užtikrinimo, garantijos ar depozito, remiantis vien tuo, kad minėtas asmuo yra užsienio šalies pilietis arba kad jo nuolatinė arba gyvenamoji vieta nėra valstybėje, kurioje prašoma vykdyti sprendimą.

2. Susitariančiojoje Valstybėje priimta nutartis dėl bylinėjimosi išlaidų, mokėtinų bet kurio asmens, kuriam netaikomi reikalavimai dėl užtikrinimo, garantijos ar depozito pagal 1 dalį arba valstybės, kurioje iškelta byla, teisę, yra vykdytina bet kurioje kitoje Susitariančiojoje Valstybėje.

3. Valstybė gali pareikšti, kad ji netaiko 1 dalies, arba deklaracija paskirti teismą, kuriame 1 dalis bus netaikoma.

15 straipsnis
Pripažinimas ir vykdymas pagal nacionalinę teisę

Atsižvelgiant į 6 straipsnį, ši Konvencija netrukdo pripažinti ar vykdyti teismo sprendimų pagal nacionalinę teisę.

III skyrius. BENDROSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Ši Konvencija taikoma teismo sprendimų pripažinimui ir vykdymui, jeigu bylos iškėlimo kilmės valstybėje metu tos valstybės ir prašomosios valstybės santykiuose Konvencija buvo taikoma.

17 straipsnis
Deklaracijos dėl pripažinimo ir vykdymo ribojimo

Valstybė gali deklaruoti, kad jos teismai gali atsisakyti pripažinti arba vykdyti kitos Susitariančiosios Valstybės teismo priimtą sprendimą, jeigu šalių gyvenamosios vietos buvo

prašomojoje valstybėje, ir šalių santykiai bei visi kiti su ginču susiję elementai, išskyrus kilmės valstybės teismo vietą, buvo susiję tik su prašomąja valstybe.

18 straipsnis
Deklaracijos dėl specifinių santykių

1. Kai valstybė yra labai suinteresuota netaikyti šios Konvencijos specifiniams santykiams, ji gali deklaruoti, kad tiems santykiams Konvencijos ji netaikys. Tokį pareiškimą daranti valstybė užtikrina, kad pareiškimas nebus platesnis nei reikalinga ir kad konkreti byla, kuriai netaikoma konvencija, yra aiškiai ir tiksliai apibrėžta.

2. Tų santykių atžvilgiu Konvencija netaikoma:

a) Susitariančiojoje Valstybėje, kuri pateikė deklaraciją;

b) kitose susitariančiosiose valstybėse, kuriose prašoma pripažinti arba vykdyti deklaraciją pateikusios susitariančiosios valstybės teismo priimtą sprendimą.

19 straipsnis
Deklaracijos dėl teismo sprendimų, susijusių su valstybe

1. Valstybė gali deklaruoti, kad ji šios Konvencijos netaiko teismo sprendimams, priimtiems bylose, kuriose viena iš šalių yra:

a) ta valstybė arba tos valstybės vardu veikiantis fizinis asmuo arba

b) tos valstybės valdžios įstaiga arba tokios valdžios įstaigos vardu veikiantis fizinis asmuo.

Tokią deklaraciją pateikianti valstybė turi užtikrinti, kad deklaracija nėra platesnė nei būtina, ir kad išimtis dėl Konvencijos netaikymo yra aiškiai ir tiksliai apibrėžta. Deklaracijoje nedaroma skirtumo, ar byloje, kurioje kilmės valstybės teismas priėmė sprendimą, valstybė, tos valstybės valdžios įstaiga arba fizinis asmuo, veikiantis vienos iš jų vardu, yra atsakovas, ar ieškovas.

2. Valstybės, pateikusios deklaraciją pagal 1 dalį, teismo priimtą sprendimą galima atsisakyti pripažinti arba vykdyti tiek, kiek tai nurodyta deklaracijoje, jeigu teismo sprendimas priimtas byloje, kurioje deklaraciją pateikusi valstybė arba prašomoji valstybė, viena iš jų valdžios įstaigų arba fizinis asmuo, veikiantis vienos iš jų vardu, yra jo šalis.

20 straipsnis
Vienodas aiškinimas

Aiškinant šią Konvenciją atsižvelgiama į jos tarptautinį pobūdį ir būtinybę skatinti vienodai ją taikyti.

21 straipsnis
Konvencijos taikymo peržiūra

Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos generalinis sekretorius reguliariai imasi priemonių, kad būtų peržiūrėtas šios Konvencijos veikimas, įskaitant visas deklaracijas, ir atsiskaito Bendrųjų reikalų ir politikos tarybai.

22 straipsnis
Neunifikuotos teisinės sistemos

1. Jei Susitariančiojoje Valstybėje, kurioje skirtinguose teritoriniuose vienetuose taikomos dvi ar daugiau teisinių sistemų, į šios Konvencijos taikymo sritį patenkančių santykių atžvilgiu:

a) visos nuorodos į valstybės teisę arba procesą tinkamais atvejais laikomos nuorodomis į atitinkamame teritoriniame vienete galiojančią teisę arba procesą;

b) visos nuorodos į valstybės teismą arba teismus tinkamais atvejais laikomos nuorodomis į atitinkamo teritorinio vieneto teismą arba teismus;

c) visos nuorodos į ryšį su valstybe tinkamais atvejais laikomos nuorodomis į ryšį su atitinkamu teritoriniu vienetu;

d) visos nuorodos į su valstybe susijusį veiksnį tinkamais atvejais laikomos nuorodomis į tą veiksnį, susijusį su atitinkamu teritoriniu vienetu.

2. Nepaisant 1 dalies, Susitariančioji Valstybė, kurioje yra du ar daugiau teritorinių vienetų, kuriuose taikomos skirtingos teisinės sistemos, neprivalo taikyti šios Konvencijos situacijoms, išimtinai susijusioms su tokiais skirtingais teritoriniais vienetais.

3. Susitariančiosios Valstybės, kurioje yra du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose taikomos skirtingos teisinės sistemos, teritorinio vieneto teismas neprivalo pripažinti arba vykdyti kitoje Susitariančiojoje Valstybėje priimto teismo sprendimo vien dėl to, kad teismo sprendimas buvo pripažintas arba įvykdytas pagal šią Konvenciją kitame tos pačios Susitariančiosios Valstybės teritoriniame vienete.

4. Šis straipsnis netaikomas regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms.

23 straipsnis

Ryšys su kitais tarptautinės teisės aktais

1. Šią Konvenciją reikia kiek įmanoma aiškinti taip, kad ji būtų suderinama su kitomis galiojančiomis Susitariančiųjų Valstybių sutartimis, sudarytomis prieš šios Konvencijos įsigaliojimą ar vėliau.

2. Ši Konvencija nedaro poveikio sutarties, sudarytos/sutarčių, sudarytų iki šios Konvencijos, taikymui Susitariančiojoje Valstybėje.

3. Ši Konvencija nedaro poveikio Susitariančiajai Valstybei taikant sutartį, sudarytą įsigaliojus šiai Konvencijai, kai siekiama pripažinti ir vykdyti teismo sprendimą, priimtą Susitariančiosios Valstybės, kuri taip pat yra tos sutarties šalis, teismo. Jokia kitos sutarties nuostata neturi įtakos 6 straipsnyje numatytiems įsipareigojimams Susitariančiųjų Valstybių, kurios nėra tos sutarties šalys, atžvilgiu.

4. Ši Konvencija nedaro poveikio šios Konvencijos šalimi esančiai Regioninei ekonominės integracijos organizacijai taikant taisykles, kai siekiama pripažinti ir vykdyti teismo sprendimą, priimtą Susitariančiosios Valstybės, kuri taip pat yra Regioninės ekonominės organizacijos valstybė narė šalis, teismo, jeigu:

a) taisyklės buvo priimtos prieš sudarant šią Konvenciją arba

b) taisyklės buvo priimtos po šios Konvencijos sudarymo – jei jos nedaro poveikio 6 straipsnyje numatytiems įsipareigojimams Susitariančiųjų Valstybių, kurios nėra regioninės ekonominės integracijos organizacijos narės, atžvilgiu.

IV SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, pritarimas ar prisijungimas

1. Ši Konvencija atvira pasirašyti visoms valstybėms.

2. Pasirašiusiosios valstybės šią Konvenciją ratifikuoja, priima arba patvirtina.

3. Prie šios Konvencijos gali prisijungti visos valstybės.

4. Ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentai deponuojami Nyderlandų Karalystės užsienio reikalų ministerijoje, kuri yra Konvencijos depozitaras.

25 straipsnis

Pareiškimai dėl neunifikuotų teisės sistemų

1. Jeigu valstybėje yra du arba daugiau teritorinių vienetų, kuriuose šios Konvencijos reglamentuojamiems santykiams taikomos skirtingos teisinės sistemos, tai ta valstybė gali deklaruoti, kad Konvencija taikoma visiems jos teritoriniams vienetams arba tik vienam arba daugiau iš jų. Tokioje deklaracijoje aiškiai nurodomi teritoriniai vienetai, kuriems taikoma ši Konvencija.

2. Jeigu valstybė pagal šį straipsnį nepadaro jokio pareiškimo, Konvencija taikoma visiems tos valstybės teritoriniams vienetams.

3. Šis straipsnis netaikomas regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms.

26 straipsnis

Regioninės ekonominės integracijos organizacijos

1. Regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurią sudaro tik suverenios valstybės ir kuri turi kompetenciją kai kurių arba visų šios Konvencijos reglamentuojamų santykių atžvilgiu, gali pasirašyti, priimti, patvirtinti šią Konvenciją arba prisijungti prie jos. Regioninė ekonominės integracijos organizacija tokiu atveju turi Susitariančiosios Valstybės teises ir pareigas tiek, kiek organizacija turi kompetenciją nagrinėti šios konvencijos reglamentuojamas bylas.

2. Regioninė ekonominės integracijos organizacija pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama raštu praneša depozitarui apie šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus, kuriais jai kompetenciją perdavė jos valstybės narės. Organizacija nedelsdama raštu informuoja depozitarą apie visus savo kompetencijos pasikeitimus, palyginti su paskutiniu pranešimu pagal šią dalį.

3. Šios Konvencijos įsigaliojimo tikslais neatsižvelgiama į jokį regioninės ekonominės integracijos organizacijos deponuotą dokumentą, kol regioninė ekonominės integracijos organizacija pagal 27 straipsnio 1 dalį nepateikia deklaracijos, kad jos valstybės narės nebus šios Konvencijos Šalimis.

4. Tinkamais atvejais visos šios Konvencijos nuorodos į „Susitariančiąją Valstybę“ arba „valstybę“ regioninei ekonominės integracijos organizacijai taikomos vienodai.

27 straipsnis

Regioninės ekonominės integracijos organizacijos kaip Susitariančios Šalys be savo valstybių narių

1. Pasirašydama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama Regioninė ekonominės integracijos organizacija gali deklaruoti, kad ji įgyvendina kompetenciją visų šios Konvencijos reglamentuojamų santykių atžvilgiu, ir kad jos valstybės narės nebus šios Konvencijos šalys, tačiau privalo jos laikytis, nes organizacija pasirašė, priėmė ar patvirtino šią Konvenciją arba prie jos prisijungė.

2. Jeigu regioninė ekonominės integracijos organizacija pagal 1 dalį pateikia deklaraciją, tai tinkamais atvejais visos šios Konvencijos nuorodos į „Susitariančiąją Valstybę“ arba „valstybę“ organizacijos valstybėms narėms taikomos vienodai.

28 straipsnis
Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja pirmą dieną mėnesio, einančio po to, kai pasibaigia laikotarpis, per kurį pagal 29 straipsnio 2 dalį gali būti pateiktas pranešimas apie tai, kad kita valstybė deponavo 24 straipsnyje nurodytą ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą.

2. Po to ši Konvencija įsigalioja:

a) kiekvienai valstybei vėliau ją ratifikavus, priėmus, patvirtinus arba prie jos prisijungus – pirmą dieną mėnesio, einančio po to, kai pasibaigia laikotarpis, per kurį dėl tos valstybės gali būti pateikti pranešimai pagal 29 straipsnio 2 dalį;

b) teritoriniams vienetams, kuriuose ši Konvencija pradėta taikyti pagal 25 straipsnį po to, kai Konvencija įsigaliojo deklaraciją pateikiančios valstybės atžvilgiu – pirmą dieną mėnesio, einančio pasibaigus trims mėnesiams po pranešimo apie tame straipsnyje nurodytą deklaraciją.

29 straipsnis
Santykių pagal Konvenciją užmezgimas

1. Ši Konvencija taikoma dviejų Susitariančiųjų Valstybių santykiams tik tuo atveju, jei nė viena iš jų nepraneša depozitarui apie kitą valstybę pagal 2 arba 3 dalį. Jei tokio pranešimo nėra, Konvencija dviejų Susitariančiųjų Valstybių santykiams taikoma nuo pirmos dienos mėnesio, einančio po to, kai pasibaigia laikotarpis, per kurį gali būti pateikti pranešimai.

2. Susitariančioji Valstybė per 12 mėnesių nuo 32 straipsnio a punkte nurodyto depozitaro pranešimo dienos gali pranešti depozitarui, kad kitos valstybės ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas ar prisijungimas nereiškia, kad užmezgami šių dviejų valstybių santykiai pagal šią Konvenciją.

3. Valstybė, deponuodama savo dokumentą pagal 24 straipsnio 4 dalį, gali pranešti depozitarui, kad jos ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas ar prisijungimas nereiškia, kad su Susitariančiąja Valstybe užmezgami santykiai pagal šią Konvenciją.

4. Susitariančioji Valstybė bet kuriuo metu gali atšaukti pagal 2 arba 3 dalį pateiktą pranešimą. Toks atšaukimas įsigalioja pirmą dieną mėnesio, einančio pasibaigus trims mėnesiams nuo pranešimo dienos.

30 straipsnis
Deklaracijos

1. 14, 17, 18, 19 ir 25 straipsniuose nurodytos deklaracijos gali būti teikiamos pasirašymo, ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo metu arba bet kuriuo kitu metu po to, ir jos gali būti bet kuriuo metu pakeistos ar atšauktos.

2. Apie pareiškimą, pakeitimą ir atšaukimą pranešama depozitarui.

3. Pasirašant, ratifikuojant, priimant, patvirtinant arba prisijungiant padaryta deklaracija atitinkamoje valstybėje įsigalioja kartu su šia Konvencija.

4. Vėliau pateikta deklaracija ir bet koks deklaracijos pakeitimas ar atšaukimas įsigalioja pirmą dieną mėnesio, einančio pasibaigus trims mėnesiams po tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą.

5. Vėliau pateikta deklaracija ir bet koks deklaracijos pakeitimas ar atšaukimas netaikomi teismo sprendimams, priimtiems bylose, kurios deklaracijos įsigaliojimo metu kilmės valstybės teisme jau buvo pradėtos.

31 straipsnis
Denonsavimas

1. Bet kuri šios Konvencijos Susitariančioji Valstybė gali ją denonsuoti raštu apie tai pranešdama depozitarui. Denonsavimas gali būti netaikomas tam tikriems neunifikuotos teisės sistemos, kuriai taikoma ši konvencija, teritoriniams vienetams.

2. Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą. Jeigu pranešime nurodytas ilgesnis denonsavimo įsigaliojimo terminas, denonsavimas įsigalioja pasibaigus ilgesniam terminui po to, kai depozitaras gavo pranešimą.

32 straipsnis
Depozitaro pranešimai

Depozitaras Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos valstybėms narėms, kitoms valstybėms ir regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms, kurios pasirašė, ratifikavo, priėmė ar patvirtino šią Konvenciją arba prie jos prisijungė pagal 24, 26 ir 27 straipsnius, praneša apie:

a) 24, 26 ir 27 straipsniuose nurodytą pasirašymą, ratifikavimą, priėmimą, patvirtinimą ir prisijungimą;

b) šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 28 straipsnį datą;

c) 26, 27, 29 ir 30 straipsniuose nurodytus pranešimus, deklaracijas, pakeitimus ir atšaukimus taip pat

d) 31 straipsnyje nurodytą denonsavimą.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 2019 m. liepos 2 d. Hagoje vienu egzemplioriumi, kurio tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški ir kuris deponuojamas Nyderlandų Karalystės Vyriausybės archyvuose; patvirtinta kopija diplomatiniais kanalais siunčiama kiekvienai Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos valstybei narei nuo jos dvidešimt antrosios sesijos dienos, ir kiekvienai valstybei, kuri yra tos sesijos dalyvė.